

Hvězda

Nejméně se bojí smrti ti, jejichž život má největší cenu.

Immanuel Kant

Zase jim to vyšlo, jako už tolikrát předtím. Cítil uspokojení, ztráty byly minimální a bylo až s podivem jak to zvládli. Věděl že kdyby si nemohl být jistý tím jaké lidi má po svém boku, nikdy by to nešlo tak hladce. Každé klopýtnutí, nebezpečí, potřeba se navzájem podržet, to vše u nich v jednotce fungovalo na jedničku. Když nad tím uvažoval, bylo to z valné části díky tomu, že v tom světě na který už si skoro ani nepamatoval a který byl přepsán životem, který měli teď a tady, byla většina z nich jeho spolužáky, kamarády a nebo minimálně známými z městečka odkud pocházel. A to nadšení které je naplňovalo bylo jako část skupinové mysli, nemuseli o něm mluvit, ale každý to cítil. Po útoku se usídlili v nejlepším domě vesnice který patřil starostovi. Paradoxní na celé té situaci bylo, že je vesničané brali jako osvoboditele. Věděl dobře, že ne všechno co sledoval v týdenících které k nim na frontu dorazily je pravda a že valná část je jen propaganda, která má pouze zvýšit nenávisť k nepřítelům, než je pravdivě informovat. Ale ty nadšené tváře místních obyvatel a úlevu kterou v nich četl nešlo považovat za přetvářku, cítil to.

Večer se všichni uložili ke spánku a vzhůru zůstala pouze hlídka. Byl přesvědčený že protiútok se konat nebude, nepřítel mě ohromné ztráty a jeho ústup by spíše přirovnal k útěku dětí od právě rozbitého okna. Zbídačelé postavy v něčem, co se snad kdysi podobalo uniformě.

Usnul. Zase ten stejný sen jako poslední dva týdny. Jde sám, krajina vypadá jinak než ta kterou přes den procházejí. Smráká se a on má pocit že přesně ví kam jde, i když na tomto místě nikdy nebyl. Cestou by šel úplně stejně i ve tmě, zkouší zavřít oči aby sám sebe přesvědčil že se neplete. Cítí čerstvý chladný vzduch a zvuky svých kroků slyší jen slabě. Když je otevře, trochu ho oslní světla stavení pár metrů od něj. Neuvažuje, prostě jen dojde ke dveřím a a otevře je. Chudě zařízená světnice, stůl s několika židlemi, postel, almara a malá pec ze které i na dálku sálá příjemné teplo. V rohu stojí postava, jakoby se pokoušející skrýt. Místnost je osvětlena docela dobře a pokus o to skrývat se je jen důkazem strachu před nezvaným návštěvníkem. Promluví k ní, ale kromě zachvění nepostřehne žádnou reakci. Evidentně mu nerozumí. Je to dívka o pár let mladší než je on sám. Udělá dva kroky směrem k ní a přesně jak čekal se ona ještě víc přitiskne do rohu. Bojí se ho. Zkouší si vzpomenu na těch pár slov která se naučil v jazyce těch proti kterým bojovali. Nejde mu to a ani urputná snaha vzpomenu si být jen na jediné slovo na tom nic nemění. Nakonec to vzdá a jen se na ni dívá. Přál by si s ní promluvit a neví co má dělat. Sedne si na židli a prostě jen čeká. Vydrží to jen pár desítek vteřin. Jde k ní blíž a ona jen odvrátí hlavu. Ví že něco musí udělat, cítí to. Pomalu přistoupí až úplně k ní a pokusí se ji chytit za ruku. Ona se mu však vysmekne a rozběhne se nejbližší cestou ke dveřím. Nechce dělat situaci ještě horší a vydávat se za ní, tak jen sleduje otevřené dveře kterými zmizla. Přemýšlí co tohle všechno má znamenat. Uvědomí si, že poslední co mu z ní utkvělo v paměti byla Davidova hvězda kterou měla jako přívěšek na krku. Nějak vnitřně ví že je to sen, ale všechno mu připadá tak skutečně, úplně stejně jakoby byl vzhůru. Z myšlenek ho vytrhne zvuk který tak dobře zná. Výstřel se ozval z dálky a v tu chvíli ho jakoby bodlo u srdce, věděl co se stalo. Byla mrtvá...

Uplynuly dva roky od doby co se mu přestal zdávat ten zvláštní sen. Vše bylo nyní jinak. Tak jak si už pořádně nepamatoval na život v míru, zdála se mu i ona doba kdy sen míval jako vzpomínka stará desítky let. Zamlžená vším tím utrpením které on a zbytek jeho kamarádů, kteří dosud nepadli, museli přetrpět. Ustupovali téměř každý den, nepřátelé se na ně valili jako vlna před kterou není úniku a ani neexistuje možnost ji zpomalit. Vše bylo pryč. Víra v to za co bojoval, odhodlání a hlavně síla. Nedokázal si představit, že by byl schopen vydržet další týden, ale zároveň věděl, že i kdyby se mu nějakou šťastnou náhodou podařilo přežít a dostat se domů, trvalo by to měsíce. A to neustálé přesvědčování velitelů o zvratu situace,

pouze dočasné převaze nepřítele, téměř dokončeném vývoji tajné zbraně která vše zvrátí mu přišlo jako řeči, které nemůže nikdo rozumný myslet vážně. A on se už tolikrát v minulosti ujistil, že ti k nimž měl důvěru celou tu dobu až doteď, racionálně uvažující jsou. Jen prostě neměli ani teď jinou možnost, za pravdu by jim bylo zkráceno setrvávání na tomto světě popravčí četou. Cítil z ostatních obrovskou touhu žít, zvládnout to a vrátit se domů. Každý večer, když více než dřív vzpomínali na to co prožili tam odkud byli vytrhnuti do všech těch bojů, dobývání, bolesti, krutostí a umírání. Každý z nich věděl, že dnes může být poslední den kdy si může alespoň zavzpomínat, svěřit se a nenechat v sobě uhasnout naději na návrat. On jen poslouchal, neměl potřebu nikomu nic vykládat. Připadalo mu, že prožitými útrapami kus jeho samotného stejně zemřel a o ten zbytek se stejně asi brzy postará nepřítel nebo mráz, který jejich řady kosil snad ještě dokonaleji.

Začínalo se stmívat a oni zrovna procházeli jednou z vesnic které si pamatoval. Jenže vzpomínky byly podstatně zářivější než nynější situace. Tehdy jako vítězové, dnes jako poražení. Tehdy beze spěchu, se vší parádou. Dnes překotně a v potrhaných uniformách. Z myšlenek ho vyrušila nedaleká střelba. Jsou blíž než si myslel. Cítil vzrůstající nervozitu a zrychlení všech okolo a pak to přišlo. Minometná palba byla nečekaná a přesná. Výbuchy okolo sebe viděl v místech kde ještě před pár vteřinami byl. Padl na zem. Chvilí bylo ticho a pak znova. Ale to už se zvuky výbuchů mísily s nářkem těch po jejichž boku stával celé ty roky. Myslel si, že je prostě konec. Po dalších ohlušujících explozích přestal slyšet a jen pískání v uších byla zvuková kulisa této hrůzné scenérie. Ti kteří mohli začali utíkat nebo se o to alespoň pokoušeli. Rozběhl se. Nesnažil se uvažovat kam, jen prostě pryč. Bylo mu to jedno.

Po pár desítkách minut, kdy už nebyl schopen ani jediného kroku, mu došlo že je sám. Padl na kolena a zapřený o zbraň překotně oddechoval. Pořád neslyšel, tak se jen zmateně rozhlížel po okolí. Tam kam dohlédl rozhodně nikdo jiný nebyl. Nemělo smysl volat a zkusit tak někoho najít, mohl by stejně dobře natrefit na nepřítele jako na ty ke kterým se chtěl přidat. Ještě chvíli odpočíval a pak se vydal dál. Z dálky zaslechl střelbu, alespoň věděl že se mu pozvolna vrací sluch. Zavřel oči jako by se chtěl alespoň takto vydat někam daleko odtud. Přestával se bát a aby sám sebe přesvědčil, nechával je zavřené co nejdéle.

Bylo to přesně jako v těch snech. Světla domu, zvuk otevírajících se dveří, světnice, příjemné teplo pece, prostě vše bylo stejné. I ona. Věděl co se stane. Ti kdo ji zastřelí mohou být stejně tak jeho lidé, jako ti proti kterým bojoval. Toto nebyly časy, kdy by se někdo dřív ptal než stiskl kohoutek. Sedl si za stůl, tentokrát spíše díky únavě, než aby se tím pokusil dát najevo že by byl pro ni hrozbou. Snažil se oddálit to co mělo přijít. Netušil jak tato situace dopadne, ale i kdyby zde zůstala, nečeká ji nic lepšího než to co ji tolikrát potkalo ve snu venku. Odevzdaně se pak pomalu postavil a přistoupil k ní. Chytl ji za ruku, ale téměř ve stejné chvíli ji přitiskl k sobě tak, že se mu tentokrát nemohla vysmeknout. Snažila se s ním bojovat, ale i přes to v jakém byl stavu, její síly nestačily a on jen tiše pronášel slova ,kterým stejně nerozuměla a která ji, jak doufal, uklidní. Přišlo mu že ten boj trval několik minut a nakonec přestal cítit její vzdor. Pustil její ruku a objal ji. Jestli by tohle měla být jedna z posledních chvil které prožil, tak patřila k těm nejsilnějším. Z venku se ozvala střelba. Blížili se. Vzpomněl si na jedno z mála slov které slýchal ještě ze začátku války z nepřátelských řad - běž. Dívka se jim nechala dovést ke dveřím a on jen ukázal opačným směrem než odkud zazněly před pár vteřinami výstřely a zakřičel ho. Vyrázila a on po pár metrech, kdy se za ním otočila tak jako tolikrát předtím, zahlédl její přívěšek. Takového tempa by nebyl schopen a jeho důraz se kterým ji příkaz dal nepřipouštěl, že by měl v plánu se k ní přidat. Přikrčil se za rohem stavení a sledoval okolí. Věděl že je alespoň chvíli může zdržet. První začal střílet on a to v první chvíli, kdy zahlédl nepřátelskou uniformu. Netušili že je sám a proto byli opatrní. Přestřelka trvala několik minut a byl vděčný za každou vteřinu kterou pro ni získal. Situace se ale rychle stávala neúnosnou a zákonitě muselo dojít k tomu co očekával. Rána která mu prostřelila rameno ho na chvíli úplně paralyzovala. Zbraň mu vypadla z druhé ruky a bylo jasné, že už ji nezvedne. Naštěstí si nepřítel nevšiml zásahu a to mu dalo několik dalších vteřin na vzpomínání. Rozběhl se směrem od nepřítele a snažil se aby byl alespoň pár kritických metrů krytý domem. Střelba která se dál ozývala ho naštěstí nezasáhla a po

několika desítkách vteřin běhu v něm začala vzrůstat naděje že ho nepronásledují. Bolest ramene byla nesnesitelná, ale věděl že jestli teď nepřekoná bolest, tak ho toho pocitu během pár minut nadobro zbaví oni, stejně jako všech ostatních. Vydržel běžet ještě několik dalších minut a pak zvolnil v chůzi. Cítil jak mu rameno tepe v pravidelných intervalech, pulzující bolest mu zaplavovala celé tělo. Muselo to přijít. Cítil se malátný a jeho kroky se zkracovaly. Kabát ho nesnesitelně tížil a ani rozumně neuvažoval když si jej svlékl a nechal ležet na zemi. Netušil jak dlouho jde, ale věděl že konec útrap je blízko. Chlad který cítil se začal pomalu měnit v příjemné teplo. I bolest ustupovala a chtělo se mu spát. Tolikrát už slyšel prosby kamarádů ať je nechá jen chvíli se prospat a viděl ten blažený úsměv se kterým pak umírali asi nejmilosrdnější smrtí která je na frontě mohla potkat. Došel k zamrzlému jezeru za nímž se tyčil les a věděl že do něj už se nedostane. Byl přibližně uprostřed když mu nohy vypověděly službu a podlomily se. Dopadl tvrdě na led, ale ani se nepokoušel zvednout. Jen se přetočil na záda, aby nebe bylo to poslední co uvidí. Uklidňující ticho. Cítil že odchází a nebylo to vůbec nic nepříjemného. Nedokázal udržet oči otevřené a sladký, toužebně očekávaný spánek zastřel jeho mysl. Už si nestihl nevšimnout postavy, která se k němu od lesa, jehož se mu nepodařilo dosáhnout, blíží.

Zprudka se na posteli posadil. Na zádech jakoby pořád cítil chlad ledu, ale byl to jen pozůstatek snu který měl. Všechno to bylo tak dávno a přece se mu ty okamžiky zjevovaly jako čerstvá vzpomínka, nebo spíše jako přítomnost. Někdo ho pevně stiskl za ruku kterou byl teď zapřený o postel. Byl to stejný teplý a hřejivý dotek jako tenkrát. Dotek, který ho uklidnil a díky němuž teď věděl, že onen sen který ve válce míval mu dal šanci něco udělat jinak. Zase si lehl, objal ji a lehce políbil na rameno. Ve světle pouličních lamp pronikajících oknem se na jejím krku zaleskla Davidova hvězda.

David Cwik